

ที่ มท ๐๘๐๔.๔/ ๓๓๖๓

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
ถนนนครราชสีมา เขตดุสิต กทม. ๑๐๓๐๐

๒๖ มิถุนายน ๒๕๕๖

เรื่อง หารือแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดตรัง

อ้างถึง หนังสือจังหวัดตรัง ที่ ดง ๐๐๒๓.๔/๕๕๕๒ ลงวันที่ ๒๒ เมษายน ๒๕๕๖

ตามที่จังหวัดตรังได้มีหนังสือถึงกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นขอหารือแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ กรณีศาลปกครองสงขลาพิพากษาให้เพิกถอนคำสั่งเทศบาลตำบลย่านตาขาว ที่ ๑๐๑/๒๕๔๗ ลงวันที่ ๓ สิงหาคม ๒๕๔๗ เฉพาะในส่วนของนายปัญญา ภิรมย์ ที่ให้ชุดใช้ค่าเสียหายแก่ราชการ จำนวน ๑๕๗,๖๐๗.๒๐ บาท สรุปได้ว่า เทศบาลตำบลย่านตาขาวยื่นอุทธรณ์คำพิพากษาของศาลปกครองสงขลา เมื่อวันที่ ๒๑ กันยายน ๒๕๕๒ แต่ปรากฏว่าได้ยื่นอุทธรณ์พ้นกำหนดระยะเวลายื่นอุทธรณ์ ศาลปกครองสงขลา จึงมีคำสั่งไม่รับอุทธรณ์ เทศบาลตำบลย่านตาขาวได้ยื่นอุทธรณ์คำสั่งของศาลปกครองสงขลาต่อศาลปกครองสูงสุด ซึ่งศาลปกครองสูงสุดมีคำสั่งยืนตามคำสั่งศาลปกครองสงขลา จังหวัดจึงหารือว่า ประเด็นที่ ๑ เทศบาลตำบลย่านตาขาวจะแต่งตั้งกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิดกับนายปัญญา ภิรมย์ ได้อีกหรือไม่ และ ประเด็นที่ ๒ เทศบาลตำบลย่านตาขาวสามารถออกคำสั่งใหม่ได้หรือไม่ ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นพิจารณาแล้วมีความเห็น ดังนี้

๑. ตามคำสั่งศาลปกครองสูงสุด ที่ ๔๔๑/๒๕๕๑ สรุปได้ว่า หน่วยงานของรัฐต้องใช้สิทธิเรียกร้องค่าสินไหมทดแทนจากเจ้าหน้าที่โดยอาศัยอำนาจตามมาตรา ๑๒ แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ ออกคำสั่งให้เจ้าหน้าที่ชุดใช้ค่าสินไหมทดแทนภายในสองปี นับแต่วันที่หน่วยงานของรัฐรู้ถึงการละเมิดและรู้ตัวเจ้าหน้าที่ผู้จะพึงต้องใช้ค่าสินไหมทดแทนหรือภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่หน่วยงานของรัฐมีคำสั่งตามความเห็นของกระทรวงการคลัง ในกรณีที่หน่วยงานของรัฐเห็นว่าเจ้าหน้าที่ไม่ต้องรับผิด แต่กระทรวงการคลังตรวจสอบแล้วเห็นว่าต้องรับผิดแต่ทั้งนี้ต้องไม่เกินสิบปีนับแต่วันทำละเมิด ตามนัยมาตรา ๑๐ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙

๒. ความเห็นคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) เรื่องเสร็จที่ ๗๕๗/๒๕๕๒ เรื่อง แนวทางการดำเนินการเกี่ยวกับความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ ประเด็นที่สอง สรุปได้ว่า กรณีเจ้าหน้าที่กระทำความผิดต่อหน่วยงานของรัฐ หน่วยงานของรัฐมีสิทธิเรียกร้องค่าสินไหมทดแทนจากเจ้าหน้าที่ผู้กระทำความผิดภายในอายุความ ๒ ปี นับแต่วันที่หน่วยงานของรัฐรู้ถึงการละเมิดและรู้ตัวเจ้าหน้าที่ผู้จะพึงต้องใช้ค่าสินไหมทดแทน และถ้าหน่วยงานของรัฐเห็นว่าเจ้าหน้าที่ผู้นั้นไม่ต้องรับผิด แต่กระทรวงการคลังตรวจสอบแล้วเห็นว่าต้องรับผิด หน่วยงานของรัฐมีสิทธิเรียกร้องค่าสินไหมทดแทนจากเจ้าหน้าที่ภายในอายุความ ๑ ปี นับแต่วันที่หน่วยงานของรัฐมีคำสั่งตามความเห็นของกระทรวงการคลังตามมาตรา ๑๐ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ แต่ต้องไม่เกิน ๑๐ ปี นับแต่วันทำละเมิด ตามมาตรา ๔๔๘ วรรคหนึ่ง แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ประกอบกับมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙

๓. ความเห็นคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) เรื่องเสร็จที่ ๕๐๘/๒๕๔๒ เรื่อง อำนาจของกระทรวงการคลังในการตรวจพิจารณาสหสิทธิเรียกร้องค่าสินไหมทดแทนในความรับผิดทางละเมิดที่ขาดอายุความ สรุปได้ว่า เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏชัดว่า สิทธิเรียกร้องให้ผู้กระทำความผิดชดใช้ค่าสินไหมทดแทนขาดอายุความแล้ว

/กระทรวง...

กระทรวงการคลังควรดำเนินการให้กรมราชทัณฑ์แต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิด เพื่อหาตัวผู้ต้องรับผิดชอบในกรณีที่ทำให้เกิดความเสียหายและความเสียหายจากการดำเนินการทั้งทางวินัยและทางแพ่งกับผู้นั้นต่อไป โดยไม่ต้องรอให้ศาลมีคำพิพากษาว่าคดีความก่อนแต่อย่างใด ทั้งนี้ เพื่อมิให้เกิดความเสียหายแก่ทางราชการ

๔. คำพิพากษาฎีกา ที่ ๖๐๒๔/๒๕๕๐ สรุปได้ว่า วันทำละเมิดย่อมเกิดขึ้นตั้งแต่วันที่ได้กระทำการหรือดเว้นการกระทำอันเป็นมูลเหตุให้เกิดความเสียหายขึ้น ส่วนผลของการกระทำละเมิดจะเกิดขึ้นเมื่อใด ย่อมเป็นอีกเรื่องหนึ่ง วันทำละเมิดกับวันที่ผลการกระทำละเมิดเกิดขึ้นจึงแตกต่างกัน

๕. คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุด คดีหมายเลขแดงที่ อ.๙๖/๒๕๕๒ สรุปได้ว่า เมื่อคดีนี้ปรากฏข้อเท็จจริงว่าบริษัท อิมเมจ อินเตอร์เทรต จำกัด ทุจริตในการขอรับเงินชดเชยค่าภาษีอากรสำหรับสินค้าส่งออก เมื่อวันที่ ๒๗ มิถุนายน ๒๕๓๘ ซึ่งเป็นวันที่มีการกระทำโดยผิดกฎหมายและเกิดความเสียหายแก่กรมศุลกากร อันเป็นวันทำละเมิด และเมื่อนับจากวันที่ ๒๗ มิถุนายน ๒๕๓๘ อันเป็นวันทำละเมิด ถึงวันที่ ๑๔ พฤศจิกายน ๒๕๔๘ ซึ่งเป็นวันที่ผู้ถูกฟ้องคดีมีคำสั่งกรมศุลกากร ที่ ๓๙๐/๒๕๔๘ ลงวันที่ ๑๔ พฤศจิกายน ๒๕๔๘ ให้ผู้ฟ้องคดีนำเงินค่าสินไหมทดแทนไปชำระแก่ผู้ฟ้องคดีภายใน ๑๕ วัน นับแต่วันที่รับแจ้งหรือรับทราบคำสั่งดังกล่าวก็เป็นเวลาที่ล่วงเลยเกิน ๑๐ ปีแล้ว ดังนั้น สิทธิเรียกร้องค่าเสียหายอันเกิดแต่มูลละเมิดจึงขาดอายุความตามนัยมาตรา ๔๔๘ วรรคหนึ่ง แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

๖. กรณีดังกล่าวข้างต้นปรากฏข้อเท็จจริงว่า คณะกรรมการรับเงินได้รับมอบหมายจากผู้บังคับบัญชาให้ไปรับเงิน จำนวน ๒๖๖,๐๑๒ บาท จากธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) สาขาธนาคาร เมื่อวันที่ ๒๕ สิงหาคม ๒๕๔๓ ตามเช็คเลขที่ ๓๘๗๒๐๒๕ โดยเมื่อได้รับเงินจำนวนดังกล่าวแล้วก็ได้ส่งมอบให้นางวรรณดี อาจสงคราม เจ้าพนักงานการเงินและบัญชี ๔ และนางวรรณดี อาจสงคราม ได้ทำการยกยอกทรัพย์ไปเป็นของตนโดยทุจริต ฉะนั้น วันที่ ๒๕ สิงหาคม ๒๕๔๓ จึงเป็นวันกระทำละเมิดและขณะนี้ได้ครบกำหนดระยะเวลา ๑๐ ปี จึงทำให้สิทธิเรียกร้องขาดอายุความแล้วตามนัยมาตรา ๑๐ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ ประกอบกับคำสั่งศาลปกครองสูงสุด ที่ ๔๙๑/๒๕๕๑ และความเห็นคณะกรรมการกฤษฎีกา(คณะพิเศษ) เรื่องเสร็จที่ ๗๕๗/๒๕๕๒ ดังนั้น เทศบาลตำบลย่านตาขาวจึงไม่สามารถแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิดรวมทั้งออกคำสั่งเทศบาลใหม่ให้นายปัญญา ภิรมย์ ชดใช้ค่าสินไหมทดแทนได้อีก และขอให้จังหวัดตรังแจ้งเทศบาลตำบลย่านตาขาวแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิดเพื่อหาตัวผู้ต้องรับผิดชอบในกรณีที่ให้เกิดความเสียหายและความเสียหายจากการดำเนินการทั้งทางวินัยแก่เจ้าหน้าที่ผู้นั้นต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายสมศักดิ์ ประสิษฐโธ เหมทานนท์)

รองอธิบดี ปฏิบัติราชการแทน

อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

๒๕ มิ.ย. ๒๕๕๖

สำนักกฎหมายและระเบียบท้องถิ่น
ส่วนคดี

โทร. ๐-๒๒๔๓-๖๖๓๒

โทรสาร ๐-๒๒๔๑-๙๐๓๖

“ดำรงธรรมนำไทยใสสะอาด”